



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus**

**Mansi, Giuseppe**

**Francofurti ad Mœnum, 1693**

Cap. III. Missa est sacrificium propitiatorium, quo populorum peccatis  
offensus Deus placatur

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38106**

sancta Catholica, quam pacificare, custodi-  
re, adunare, & regere digneris, toto orbe  
terrarum &c. ad quæ reflectens S. Cyrillus  
Hierosolymitanus: *Catech. 5. Myst. Super ipsa*  
*propitiacionis hostia obsecramus Deum pro-*  
*omni Ecclesiarum pace, pro tranquillitate mun-*  
*di, pro Regibus, & militibus, pro agrotis &*  
*afflictis, & in summa pro omnibus, qui egent*  
*auxilio.* Ita ut verè, cum S. Joanne Chry-  
sostomo *lib. 6. de sacer.* dici possit, sacerdo-  
tem agere publicam legationem apud Altis-  
simum pro omnibus omnino fidelibus, sive  
vivi, sive defunctis.

Caput Tertium.

*Missa est Sacrificium propitiatorium,*  
*quo populorum peccatis offensus*  
*Deus placatur.*

Inter alios admirabiles utilissimosque hu-  
jus tremèndi sacrificii eff. Actus, haud postre-  
mus est, quod sit propitiatorium, quod in  
ipso sacro Missæ Canone insinuat, dum  
non longè à consecratione ita oramus: *Hanc*  
*igitur oblationem quaesumus Domine, ut placa-*  
*reus accipias.* Certum est, prout & alibi di-  
ximus, peccata generis humani, de quo ju-  
stissi-



stissime illud asseritur, *in peccatis natum esse*  
*vivit totum*, omni hora ac momento fulmen  
 armare omnipotentis justitiæ dextera, sed  
 illud avertendum, ecce quam potens, quam  
 efficax adinvenit medium incomparabile  
 Altissimi pietas ac clementia: *Docet sancta Syn-*  
*odus sess. 22. c. 2.* (sunt Tridentini Concilii  
 ba) *Sacrificium istud verè propitiatorium*  
*ipsūq; fieri, ut si cum recto corde, & vera*  
*cum metu, & cum reverentia contriti, & pau-*  
*tentes ad Deum accedamus, misericordiam*  
*sequamur, & gratiā inveniamus in auxilio*  
*portuno.* Refert S. Bonaventura de expo-  
 c. 4. rationem aliquam valde pulchram,  
 ut credo, adæquatā, huicq; proposito omni-  
 accomodam & opportunā, cur non liceat  
 lebrare absque præsentē crucifixi effigie  
*crucifixi imaginem Sacerdos intuens, & brachia*  
*extensa pro populi delictis, exorando, brachia*  
*ad eum extendere, ad modum crucis nullatenus*  
*erubescat.* Debet celebrans vivè repræsentare  
 Christum super Crucis altare, seipsum  
 æterno offerentem in holocaustum, ut  
 reddatur propitius, neq; in nos detone-  
 suarum fulmina, gravissimis, ac innumera-  
 libus peccatis nostris offensus; quapropter  
 brachia in formam crucis debet extendere  
 imitando Sacerdotem æternum, de quo



prum est in Epistola prima S. Joannis: cap. 2.  
 Si quis peccaverit, advocatum habemus apud  
 Patrem? Jesum Christum, & ipse est propitiatio  
 pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum,  
 sed etiam pro totius mundi; ideoque ipsemet  
 delegavit potestatem tam prodigiosam, effi-  
 ciendi venire ad manus nostras, pro reatuum  
 nostrorum expiatione, hostiam a deo salutarem,  
 prout bene advertit ibidem Tridentinum: c. 1.  
 Ut illius salutaris virtus, in remissionem eorum,  
 que à nobis quotidie committuntur peccatorum,  
 applicaretur.

Occurrit hic opportuna quædam ex Osea  
 Propheta c. 4. v. 2 reflexio, intento nostro in-  
 serviens: *Maledictum, mendacium, & homici-  
 dium, & furtum, & adulterium, inundaverunt,  
 & sanguis sanguinem tetigit: immanium horum  
 scelerum pœna, immediatè post legitur dicta:  
 Propter hoc lugebit terra, & infirmabitur o-  
 mnis, qui habitat in ea, in bestia agri, & in volu-  
 cre cœli: extenditurque flagellum iræ Dei su-  
 per universam terram, quia totus mundus in  
 maligno positus est: sed, sistiturne fortassis in-  
 terdum impetus, hujusce torrentis iniquitatis?  
 Minime: *fugiter tota die nomen meum blasphematur,*  
 lamentatur Isaias; c. 25. & ideo prosequitur  
 prædicere remedium populo Christi-  
 tiano, Hebraico substituto, provisum; *Propter  
 hoc**

Y



hoc sciet populus mens nomen meum in die illa  
 quia ego ipse qui loquebar, ecce adsum. Quia  
 non videt promissionem illam manifeste re-  
 ferri ad sacratissimum Sacramentum, ac in-  
 entum sacrificium, de quo ex post facto dicit  
 Christus: *Matth. ult. v. 10.* Ecce ego vobiscum  
 sum omnibus diebus. Si querela ingruat, co-  
 die nomen meum blasphematur? Ideo, omni-  
 bus diebus vobiscum sum: si urgeat, *7 iuge*  
 &c. ideo, ecce institutum, *7 iuge sacrificium.*

Divina beneficentia, in institutione ver-  
 rabilis Eucharistiæ duos principales  
 præstituit fines: Primus, ut sacrati-  
 mo suo corpore fidelium pasceret ac nutri-  
 ret animas, quas suo postea cruore erati-  
 dem; turus, ut illas, quantum erat possibile  
 hac vita sibi uniret: Secundus, ut eade-  
 paratum semper & ad manum haberent  
 crificium, quo quotidie iustissimam placati-  
 possent cæli iram, quam indies suis peccati-  
 ad vindictam provocaverant: *Huius quæ-  
 oblatione placatus Dominus* (sunt ejusdem co-  
 cillii verba *ibid. Cap. 2*) *gratiam, & donum*  
*nitentia concedens, crimina, & peccata, et  
 ingentia dimittit.* Vix fauces suas peccati-  
 byssus, per ma'è feriatorum nostrorum  
 rentum prævaricationem aperuerat, cuius ver-  
 statim Dei filius comparens in terrestri



diso, se ipsum cœlesti Patri in sacrificiū obtu-  
lit, in peccatorum nostrorum expiationem  
in monte Calvaria offerendum, quod ipsa  
sancta Ecclesia insinuat in hymno: *De Pa-  
rentis protoplasti fraude factor condolens, quan-  
do pomi noxialis morsu in mortem corruens,  
ipse lignum tunc notavit, damna ligni ut solve-  
ret: Ideo non sine mysterio dicitur Agnus  
Dei se sacrificasse ab origine mundi: Apoc. 13.  
v. 8. Occisus ab origine mundi.* Isaias, qui, eo  
quod ad unguem prædixerit successum novæ  
Evangelicæ legis, Propheta Evangelicus de-  
nominatus est, capite primo suæ Prophetiæ  
scribit: *Nisi Dominus reliquisset nobis semen,  
quasi Sodoma fuisset, & quasi Gomor-  
tha similes essemus; quale illud sit semen,  
quod præservat à morte, in oraculo  
prophético prænuntiatum sancti Lucæ cala-  
mo cap. 8. v. 22. pronuntiat ipse Christus: *Se-  
men est verbum Dei, id est, est verbum illud,  
quod immensam suam magnitudinem, in an-  
gusta unius hostiæ coarctans circumferen-  
tia, per Antonomasiam appellatur, verbum  
abbreviatum, de quo semine etiam prædixit  
Zacharias, quod sit, *Fruentum electorum.*  
Legimus quoque in Proverbiis robustiorem  
cujus veritatis probationem: *Cap. 21. v. 14. Mu-  
sus absconditum extinguit iras, & donum in si-***



nu indignationem maximam. Pretiosissimum  
 quod unquam Magnificencia Altissimi, su  
 Ecclesie concessit donum, est hoc ter tremen  
 dum Sacramentum ; in quo sunt omnes thesauri,  
 ri, quomodo non etiam cum illo, omnia nobis don  
 navit ? Est donum absconditum, ut pote  
 ctum sub Sacramentalibus speciebus, ut  
 optimè illi convenit illud : Verè, tu es Deus  
 absconditus ! sed, cur ibidem dicitur, extingui  
 iras, & indignationem maximam ? Albertus  
 Magnus loquens de Eucharistia, textum  
 lum hoc modo interpretatur : Omnem ex  
 iram & indignationem Dei, hoc pretiosissime  
 no extinguimus. Si ergo verum sit, ut est  
 rissimum, quod mediante oblatione illa pro  
 pitatoria, divina indignatio continetur  
 stris exasperata sceleribus placet ut, ac mitiga  
 tur, si per nostram negligentiam incurramus  
 ab illa desistamus, qualium, quantumque  
 damnorum constituemur rei ? Requiritur  
 olim populus Hebraeus Prophetam Samuel  
 1. Reg. 12. v. 23. ut sese precibus suis, pro se  
 Deum interponeret : *Orapro servis tuis  
 Dominum Deum tuum, ut non moriamur  
 dimus enim universis peccatis nostris malum  
 peteremus nobis Regem.* Erat Samuel  
 temporis Judex populi, regebatque illum  
 quam Rex, quem indignè, & absque ulla



deposuit populus, voluitq; aliarū instar gentium proprium habere Regem, & tamen tam audaces fuerunt, ut illum ipsum, quem rejecerant ac deposuerant, accederent, ac instarent, ut pro se, ingrato populo, preces suas interponeret & sacrificia. Instantiæ huic, factæque supplicæ, generoso animo, iudice ac superiore digno, religiosum plane ac moderatum dedit responsum: *Absit autem à me hoc peccatum in Dominum, ut cessem orare pro vobis; cuius rationem reddit Abulensis; ibid. Q. 16. Samuel erat Prælatus quoad spiriualia, ideo tenebatur orare; debitorem se agnoscebat ad orandum.* Si contingeret, nos malè tractari à populo, reflectere debemus, quod ex debito Sacerdotalis ordinis, ad quem à Deo sumus promoti, obligati sumus offerre sacrificium illud, iramque divinam avertere precibus ac orationibus nostris, quæ in Missa specialissimè, quasi omnipotentes sunt. Sed quid dicendum de illis Sacerdotibus, qui aut ex pigritia, aut ut non obligentur exurgere de suis sordibus ac immunditiis, licet de pinguibus provisi sint beneficiis, gaudeantque stipendiis abundantibus, sese per septimanas ac menses subtrahunt ab altari? Nonne justè mererentur retorqueri in se, illos iræ ac indignatio-

Y 3

gnatio-



gnationis divinæ radios, quos debuissent  
 avertere? utinam, plures Sacerdotes non es-  
 sent rei, ac per omissionem causa plurimorum  
 malorum, ac infortuniorum quibus oppri-  
 muntur, ac affliguntur populi, dum non op-  
 posuerunt se hac oblatione, quæ *extinguitur*  
*ras*. *Ædes illæ in Ægypto, quarum portæ*  
*speræ erant sanguine Agni, intactæ man-  
 runt ab Angelo percutiente: Exod. 12. vers. 30.*  
*Videbo sanguinem, & transibo, nec erit in vobis*  
*plaga disperdens*: Si ergo sanguis unius  
 animalis, non nisi umbræ Agni nostri im-  
 maculati, *occisi ab origine mundi* tanti fructus  
 valoris, ut in tanta trium millionum homi-  
 num strage, flagellum percutiens, à peccatis  
 quibusdam potuerit avertere, quid non potest  
 stabit, quam mira non efficiet ipsum figuratum,  
 de quo in sacrificio dicimus: *Agnus Dei qui tollis peccata mundi? Stetit Phinees, &  
 placavit, & cessavit quassatio*; Sed quæ ratio  
 riri potest proportio inter Phinees, & Sacerdotem  
 æternum Christum? Qui personaliter interveniens in isto sacrificio, offert  
 æterno Patri in peccatorum nostrorum remissionem,  
 infinitum pretium, omniaque merita Passionis,  
 ac mortis suæ? Sub severa illa rigidaque divinæ indignationis  
 in Hebræum populum executione, de qua Num...



Numer. 16. exeruit sese non pia minus, quam zelans Moysis prudentia, ac discretio, dum fratri suo Aarone summo Sacerdoti mandavit: *Tolle thuribulum, & hausto igne de Altari, mitte incensum desuper, pergens cito ad populum, ut roges pro eis, jam enim egressa est ira à Domino, & plaga desevit; cumque id promptè exequeretur Aaron, statim illius subjungit effectum textus: Quod cum fecisset, & cucurrisset ad mediam multitudinem, quam jam vastabat incendium, obtulit thymiama, & stans inter mortuos & viventes, pro populo deprecatus est, & plaga cessavit.* Tam thymiama, quam incensum odoris est purissimi ac fragrantissimi, summèque gratum Domino, quando à Sacerdote offertur, conjunctum cum oblatione meriti infiniti proprii filii, quod si rectè perpendereamus, non monstraremus nos adeo desides ac negligentes in illius oblatione, multa que mala à genere humano averterentur, quæ modo nos miserè acerbissimèq; affligunt. Legimus in c. 24. li. Reg. *Immisit Dominus pestilentiam de manè, usque ad tempus constitutum, & mortui sunt de Populo, à Dan, usque ad Bersabee, septuaginta millia virorum; cumque extendisset manum suam Angelus Domini super Hierusalem, ne disperderet eam, misertus est Dominus super*



per afflictione, & ait Angelo percutienti populum, *sufficit nunc*. Ut vaginæ recondere Angelus ferrum percutiens, an forte David per civitatem Hierosolymitanam professionaliter portaverit, aut portari iusserit ad eam Testamenti? An fortè mandaverit, ut capita incolæ cinere conspergerent, corpora ciliciis vestirent? An ut jejunium universale, strictissimumque instituerent, prout in Nive? Minime: *Nunc contine manum tuam* verbum *nunc*, observari debet, quod refertur ad id, quod, *erat autem Angelus Domini juxta arcam Areuna Jebusæi*; hæcque illa arca erat in qua excutiebantur, seu trahantur frumenta, atque ita à longe representabatur per illam frumentum illud vinum, de qua per Prophetam Gad curavit Deus dici Davidi: *Ascende & consitue arcam Domini in area Areuna &c. ut adificem arcam Domino, & cesset interfectio. Obtulit holocausta & pacifica, & propitiatus est Dominus terra, & cohibita est plaga ab Israël.* Ecce quanta efficaciam, quanta virtutis umbræ ac figuræ admirabilis nostri sacrificii Propitiatorii.

Quod si ita est, non absq; ratione Michas Prophetæ Cap. 6. v. 6. dixit: *Quod signum offeram Domino? Nunquid offeram holocausta, & vitulos anniculos? Nunquid placabo*



potest in millibus arietum, aut in multis milli-  
 bus hircorum pinguium? Nunquid dabo pri-  
 mogenitum meum pro scelere meo? Quomo-  
 docunque revoluamus ac consideremus sta-  
 tum ac conditionem ministerii Sacerdotum  
 in antiquo testamento, nihil amplius reperie-  
 mus quam ipsos placasse irati numinis ac pec-  
 cata populi indignationem, quam animalibus,  
 ovibus, bovis &c. sed, *Nunquid placari potest Deus* &c. si ad ipsum placandum omnes  
 omnino offerrentur creaturæ, ne minimam  
 quidem haberent proportionem cum creatore,  
 cum unigenito ipsius: *Ipsa propitiatio est pro peccatis nostris.* De Numa Pom-  
 pilio narratur, quod quoties ipsi per aruspices,  
 aut sacrificulos prædiceretur damnum ali-  
 quod seu infortunium publicum, ut illud à suo  
 Regno averteret, semper magna spe ac animo  
 solito solitum fuisse dicere: *Et ego sacrificabo;*  
 & tamen Dii eorum tales, de quibus ironice  
 cecinit Moyses; *Deut. 32. v. 38. Surgant, & opitulentur vobis, & in necessitate vos prote-  
 gant;* sed non ita Deus noster, de quo promissionem  
 certam habemus ac inviolabilem: *Ipsa est propitiatio pro peccatis nostris, & totius mundi.*

Porro, quod incruentum missæ sacrificium  
 multo magis sit propitiatorium, quam veteris



ris legis sacrificia , ex ipsa manifestè constat  
 Scriptura sacra : Legimus in capite 4. & 5. Le-  
 vitici, quod sacrificia & hostiæ quæ offeren-  
 bantur *pro peccato*, non erant pro peccatis in-  
 ternis, & occultis, quæ frequentiora sunt,  
 quasi majori malitia irritant offenduntque  
 Deum , sed solum pro transgressionibus ex-  
 ternis , sive per ignorantiam, aut negligen-  
 tiam rituum , caremoniarum , & simi-  
 um rerum commissis ; prout etiam pro pec-  
 catis furti, perjurii , calumniæ, uti declaratur  
 cap. 6. ejusdem libri ; nostrum autem hoc  
 venerandum tremendumque sacrificium  
 nullum omnino quantumvis enorme, sive  
 sive externum peccatum excludit : unde in  
 oblatione Liturgiæ sancti Jacobi Apostoli legi-  
 mus adjunctas etiam ignorantias , & pec-  
 cata. Pro capitis hujus conclusione, potest  
 ex eodem deduci valor Sacrificii Missæ, super  
 reliqua omnia legis veteris , singulariter ad  
 impetrandam remissionem nostrorum pecca-  
 torum ; similiter, quantam sibi, toti Christiani-  
 nitati, ipsique Divinæ Clementiæ faciant impo-  
 riam ii Sacerdotes, malè certè feriat, qui oscu-  
 tantes sunt ac negligentes in illo offerendo.